პროლეტარიელო, უფლება ძმეულნია, შეერთდით!

ახალგაზრდა სტალინელი

ი. ბ. სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პარტიული კომიტეტის, რეკტორატის, კომკავშირის კომიტეტების, დელეგიომისა და პროფკომის ორგანო

Ахмаздрдя Сталинели—орган парткома, ректората, комитета АКСМ, профкома в местному Тбилисскому государственному университету имени И. В. СТАЛИНА

№ 7 (321) | გამოსცემის მეცხრე წელი ოთხშაბათი, 1 მარტი, 1961 წ. | ფასი 2 კაპ.

უფრო ქმედითი გავხადოთ ჩვენი გაზეთი

— ასეთი სულისკვეთებით ჩატარდა ამ რამდენიმე დღის წინათ უნივერსიტეტის პარტიული, კომკავშირული და პროფკავშირული ორგანიზაციების აქტივის შეკრება, რომელიც მიეძღვნა საუნივერსიტეტო ძირეულ პრესას და, კერძოდ, მრავალტირაჟიანი გაზეთის — „ახალგაზრდა სტალინელის“ მუშაობის გაუმჯობესების საკითხს.

უნივერსიტეტის პარტიული კომიტეტის მდივანმა ამხ. გ. ჭანყუყაძემ თავის შესავალ სიტყვაში ყურადღება გაამახვილა იმაზე, რომ უნივერსიტეტის საფაკულტეტო და საკურსო კედლის გაზეთები ამ ბოლო ხანებში არარეგულარულად გამოდიან, სუსტია მათი ცალკეული ნომრები როგორც შინაარსით, მიზანდასახულობით, ისე გაფორმებით. მიუხედავად იმისა, რომ გაზეთ „ახალგაზრდა სტალინელის“ სარედაქციო კოლეგიამ გარკვეულ წარმატებებს მიაღწია გაზეთის გაუმჯობესებაში, მისი ქმედითუნარიანობის გაზრდაში, ჯერ კიდევ ადგილი აქვს რიგ ნაკლოვანებებს მის მუშაობაში. ამ ნაკლოვანებათა შესახებ სამართლიანად იყო აღნიშნული ფ. ავალიშვილის წერილში, რომელიც გაზეთ „თბილისს“ 15 თებერვლის ნომერში დაიბეჭდა სათაურით — „შესაძლებლობა არის, გამოვიყენოთ!“ (იხეიდება ჩვენი გაზეთის დღევანდელ ნომერში). სამწუხაროდ, ნაკლებად იხეიდება გაზეთში კრიტიკული წერილები საუნივერსიტეტო ცხოვრების ამა თუ იმ საკითხზე, ხოლო რაც იხეიდება, შემდეგში უყურადღებოდ რჩება თუ რა რეაგირება მოახდინეს სათანადო ორგანიზაციებმა. გაზეთში გამოქვეყნებული მასალების დიდი ნაწილი იშვრომაცოცხალი ხასიათისაა, ბევრია ჩატარებულ ღონისძიებათა აღკვრის გამაანალიზებელი წერილები. ზოგჯერ იგრძნობა, რომ ენობრივ-სტილისტური თვალსაზრისით სასურველად ვერაა დამუშავებული ცალკეული კორესპონდენციები, ეტყობა მათ ნაჩქარეობა. ყოველივე ეს იმასაც განაპირობა, რომ სარედაქციო კოლეგიამ ვერ დაძაბა გაზეთის გარშემო კორესპონდენტთა ფართო ქსელი, არ ეწყობა მათი შეკრებები, მკოთხველთა კორესპონდენციები და სხვ. გაზეთს ნაკლებად ეხმარება საფაკულტეტო პარტიული, კომკავშირული და პროფკავშირული ორგანიზაციების მბეჭდავი, არ გამოიყენენ მას საკუთარ კორესპონდენტებს, ანდა არ აწარმოებენ კონტროლს თუ როგორ მუშაობენ მათ მიერ გამოყოფილი კორესპონდენტები.

შეკრებაზე სიტყვით გამოსულმა ამხანაგებმა — ი. ეფშპანიძემ (გაზ. „ახალგაზრდა სტალინელის“ რედაქტორი), დოც. ზ. შენგელიძემ (სარედაქციო კოლეგიის წევრი), პროფ. ს. ელენტმა (უნივერსიტეტის პრორექტორი საშეცნიერო ნაწილში), ო. ნიფუტარიძემ (მექანიკა-მათემატიკის ფაკულტეტის პარტბიუროს მდივანი), გ. გამცემლიძემ (ფიზიკის ფაკულტეტის პარტბიუროს მდივანი), დოც. მ. ეფუოლავამ (ქიმიის ფაკულტეტის პარტბიუროს მდივნის მოადგილე), ა. მუსერიძემ (გეოგრაფია-გეოლოგიის ფაკულტეტის ალკ ბიუროს მდივანი), ზ. შენგელიამ (ბიოლოგიის ფაკულტეტის კედლის გაზეთის რედაქტორი) დოც. ი. ნატროშვილმა (ფილოსოფიის კათედრის წევრი), გ. ფანჩულიძემ (ალ. კ. ობოლინის ორგანიზაციის ორგბიუროს სახელმის რაიკომის ინსტრუქტორი), დოც. ი. მაჩაიძემ (უნივერსიტეტის პარტიული კომიტეტის წევრი) სამართლიანად მიუთითეს, რომ გაზეთში ხშირად იბეჭდება ერთფეროვანი მასალები, არ ეთმობა ცალკეული თემატიკური გვერდები ამა თუ იმ ფაკულტეტის ცხოვრების ასახვას, ეს კი უფრო სინტერესოს გახდიდა გაზეთს. მეტი ყურადღება უნდა მიექცეს გაზეთის გაფორმებას, უფრო მიმზიდველად უნდა იწერებოდეს დასაბეჭდად გამზადნული კორესპონდენციები.

შეკრებაზე აღინიშნა, რომ ამ ნაკლოვანებათა აღმოფხვრა გაზეთის სარედაქციო კოლეგიის მოავარ საზრუნავს წარმოადგენს, რათა გაზეთი გახდეს უფრო ქმედითი.

ამ დღეებში საქართველოს კომუნისტური პარტიის თბილისის ორგანიზაციის ორჯონიკიძის სახელობის რაიკომმა ბიუროს სხდომაზე მოისმინა საკითხი რაიონის ტერიტორიაზე არსებული უმაღლესი სასწავლებლების მრავალტირაჟიანი გაზეთების მუშაობის შესახებ. საკითხის განხილვისას სათანადოდ იქნა აღნიშნული ჩვენი გაზეთის მუშაობის როგორც კარგი, ისე ნაკლოვანი მხარეები და დაისახა ღონისძიებანი ამ ნაკლოვანებათა აღმოსაფხვრელად.

ჩვენი გაზეთის მუშაობის გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ პარტიის რაიონული კომიტეტის დადგენილების შესაბამისად საკითხი განხილა უნივერსიტეტის პარტიულმა კომიტეტმა, რომელმაც სათანადოდ გაანალიზა გაზეთის მუშაობაში არსებული ნაკლოვანებანი და დასახა კონკრეტული ღონისძიებანი, რათა გაზეთი გახდეს უფრო ქმედითი უნივერსიტეტის წინაშე დასახული დიდი ამოცანების განხორციელებისათვის ბრძოლაში.

ეს ჩატარებული ღონისძიებანი დიდად დაეხმარება ჩვენი გაზეთის სარედაქციო კოლეგიას მისი მუშაობის შემდგომ გაუმჯობესებაში. იგი უყველაფერს გააკეთებს, რათა უმოკლეს ვადაში გამოასწოროს ზემოაღნიშნული ნაკლოვანებანი.

სტუდენტთა სამეცნიერო კონფერენცია ქუთაისში

ამ ათიოდე წლის წინათ ჩაეყარა საფუძველი ჩვენი უნივერსიტეტისა და ა. წულუკიძის სახელობის ქუთაისის სახელმწიფო პედინსტიტუტის გეოგრაფია-გეოლოგიის ფაკულტეტების სტუდენტთა გაერთიანებული სამეცნიერო კონფერენციების ჩატარებას. ამ ხნის განმავლობაში ყოველწლიურად (ერთ წელს ჩვენთან, მეორე წელს კი ქუთაისში) ტარდება ორი უმაღლესი სასწავლებლის სტუდენტთა საქმიანი შემოქმედებითი შეხვედრები.

მიმდინარე წლის 15—18 თებერვალს რიგით IX საშეცნიერო კონფერენცია ჩატარდა ქ. ქუთაისში. კონფერენცია საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების 40 წლისთავს მიეძღვნა.

კონფერენციაზე მოსმენილი და განხილული იქნა 16 მოხსენება. აქედან 8 მოხსენება უნივერსიტეტის სტუდენტებმა (ა. სუქნიძე, ქ. ლეფორავა, ო. ზარიკაშვილი, გ. ქეშვილი, ფ. ჯანელიძე, მ. ბოკერია, ვ. გეგეჭკორი და ვ. ქორიაშვილი) წაკითხეს, ხოლო დანარჩენი 8—ქუთაისელმა სტუდენტებმა.

კონფერენციის მსვლელობას ხელმძღვანელობდნენ ჩვენი უნივერსიტეტის დოცენტი მ. სანგლიძე და ქუთაისის პედაგოგიური ინსტიტუტის დოცენტი ი. სალიხაძე.

თემატიკის ნაირგვარობითა და მათი დამუშავების სიღრმით საეკეთესო შთაბეჭდილებას დატოვეს მასპინძელთა მოხსენებებმა.

ჩვენმა სტუდენტებმა კონფერენციაზე გიორგაძეს მოხსენებები ფიზიკურ ქვეყანათმცოდნეობაში, ეკონომიურ გეოგრაფიაში და ჰიდროლოგიაში. ქუთაისელმა სტუდენტებმა ზემოხსენებულ დარგებს გარდა მოხსენებები წაიკითხეს გეოლოგიის, ეკონომიურფოლოგიისა და გეოგრაფიის სწავლების მეთოდიკის საკითხებზე. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ ჩვენს ფაკულტეტს ბევრად უფრო მეტი შესაძლებლობა ჰქონდა ამ დისციპლინებშიც გაეტანა მოხსენებები.

კონფერენცია უფრო მაღალ დონეზე ჩატარდებოდა, რომ მოხსენებათა თუნისები დროულად დაბეჭდილიყო. ზოგიერთი მოხსენება ნაჩქარევად დამუშავებულს შთაბეჭდილებას ტოვებდა. საერთოდ კი კონფერენციამ დიდი სარგებლობა მოგვიტანა როგორც მასპინძლებს, ასევე ჩვენც — სტუმრებს.

მომავალი კონფერენცია განზრახულია მოეწყოს 1961 წელს. ჩვენი უნივერსიტეტის გეოგრაფია-გეოლოგიის ფაკულტეტის სტუდენტთა საშეცნიერო წრემ ამთავითვე უნდა გამალოს საბჭოთა რიგით X ტრადიციული კონფერენციის მაღალ დონეზე ჩატარებისათვის. ამ საქმეში აქტიური მონაწილეობა უნდა მიიღოს ფაკულტეტის ყველა კათედრამ.

ა. ლეფონავა,
გეოგრაფია-გეოლოგიის ფაკულტეტის V კურსის სტუდენტი, კონფერენციის მონაწილე.

როგორც ჩვენი გაზეთის წინა ნომრიდან იცით, ზამთრის არდადეგების პერიოდში ჩვენი თვითშემოქმედებითი კოლექტივი მრავალფეროვანი საკონცერტო პროგრამით ეხეტუმრა ქ. რიგას.

სურათზე: სტუდენტთა სიმფონიური ორკესტრის დირიჟორს, ხელოვნების დამსახურებულ მოღვაწეს — ალექსანდრე ნახიძეს რიგის რადიოქარხნის კლუბში გამართული კონცერტის დროს უძღვნიან ცოცხალი ყვავილების თაიგულს.

ფოტო ბ. ფალავანისა

იური მარის ხსოვნას მიეძღვნა

22 თებერვალს უნივერსიტეტში ჩატარდა ალმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტისა და საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის აღმოსავლეთმცოდნეობი ინსტიტუტის საერსულ ფილოლოგიის განყოფილების გაერთიანებული სხდომა, მიძღვნილი საბჭოთა ორientალისტის — იური ნიკოლოზის ძე მარის ხსოვნისადმი.

ი. მარის თავისი ხანმოკლე სიცოცხლის (1893—1935) მანძილზე შექმნა რიგი ორიგინალური შრომებისა, რომელნიც ორientალი ფილოლოგიის კარიერნალურ საკითხებს ეხლოვნენ, შესანიშნავი მეცნიერული მაჩვენებლის მქონე ერუდიტი მკვლევარი ბრწყინვალედ ფლობდა სპარსულ ენას და ღრმად სწავლობდა ამ ენაზე შექმნილ ლიტერატურულ ძეგლებს.

ი. მარის წერილები „ზაპ-ნაპეს“ და მისი ავტორის—ფირდოუსის შესახებ, ლექციები თანამედროვე სპარსული ლიტერატურის ისტორიის სხვადასხვა საკითხებზე, სპარსულ-ქართული ლიტერატურული ურთიერთობისადმი მიძღვნილი სტატიები დღესაც ინარჩუნებენ უალრს აქტუალურობასა და ძნიშნელობას. „ვეფხისტყაოსნისადმი ჩვენ-თვის ი. მარის მიერ დაარსებული სერია „ხაჯანი, ნიხამი, რუსთაველი“, სადაც მან ცხადყო ნიზამის და ხაჯანის შემოქმედების შესწავლისას საქართველოს კულტურული და პოლიტიკური ცხოვრების გათვალისწინების აუცილებლობა.

ამას გარდა, იური მარს დაარსა მდიდარი საარქივო მემკვიდრეობა, პირველ რიგში, მისი მიმოწერა აკად. ნ. მართან, აკად. ე. კრაჩკოვსკისთან, აკად. ს. ოლდენბურგთან, ქ. ჩაიკინთან და სხვებთან.

სიცოცხლის ბოლო ნასვლელ წლებში, ორიოდ დაბრუნების შემდეგ, ი. მარმა საქართველოში (თბილისსა და ბასთუმანში) გაატარა. იგი მჭიდროდ იყო დაკავშირებული ჩვენს საშეცნიერო წრეებთან, კერძოდ, უნივერსიტეტთან. აქ იგი მუშაობდა აღმოსავლეთი ენების კათედრაზე ლექციებს.

ამიტომ იყო, რომ მრავალრიცხოვანი აუდიტორია დიდი გულთბილობით შეიკრიბა ამ სხდომაზე.

პროფ. ფ. კობიძის შესავალი სიტყვის შემდეგ მოხსენებებზე წაკითხეს დოც. ვ. ფეფოლიანმა და ფილოლოგიურ შეცნიერებათა კანდიდატმა ა. გვახარიამ. საინტერესო მოგონებებით გამოგიდნენ პროფ. ლ. ბეთანელი-ბეგი, აკად. ალ. ბარამიძე და დოც. ი. მეგრელიძე.

ლ. ზედელაშვილი

პირველი ნაბიჯი გადადგმულია

ნაყოფიერ მუშაობას ეწევა იერიდეული ფაკულტეტის კომკავშირულ ბიუროსთან შექმნილი კულტმასიური სექტორი, „რომელსაც ამჟამ ფაკულტეტის IV კურსის სტუდენტი ვ. არშაა ხელმძღვანელობს.

ყოველ საინტერესო ღონისძიებას, რომელსაც სექტორი ტარებს, სტუდენტთა დიდ ქმაყოფილებასა და მხარდაჭერას იწვევს.

ჩატარებულ ღონისძიებებს შორის აღსანიშნავია დისკუსიების საღამო, კოლეკტიური დასწრება რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო თეატრის სპექტაკლებზე — „ქაღალდი“ და „ბახტრიონი“, ექსკურსიები გურჯაანსა და თელავში და სხვ.

სექტორის ინიციატივით ჩამოყალიბდა და რეპეტიციებს გადის ფაკულტეტის სტუდენტთა ვოკალური სექტეტი (ხელმძღვანელი ა. ციციშვილი). სექტეტში მონაწილეობს ზ. ფალიაშვილის სახ. ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო თეატრის სოლისტი გ. გიორგაძე.

საფაკულტეტო კულტმასიური სექტორი საყოფიერად ხელმძღვანელობს ლურსების შესაბამის სექტორებს, რომელიც საინტერესო ღონისძიებებს ატარებენ. მაგ.: I კურსის კულტმასიური სექტორის ინიციატივით მოეწყო ექსკურსია ავლაბრის არალეგალურ სტამბაში, ქ. გორში, სადაც სტუდენტებმა დათვალიერეს დიდი სტალინის ეფეუში და ჭალაკის ღონისშესანიშნაობები.

ქალთა საერთაშორისო დღის — 8 მარტის აღსანიშნავად სექტორს განზრახული აქვს ჩატაროს დასვენების საღამო, მოაწყოს ექსკურსია ქ. ფეხოთაში, ჩამოაყალიბოს მომღერალთა საფაკულტეტო გუნდი. აღნიშნული ღონისძიებების განხორციელებაში სექტორს საჭირო დახმარებას გაუწევენ ფაკულტეტის კომკავშირული და პროფკავშირული ორგანიზაციები.

რ. ცერცვაძე,
იერიდეული ფაკულტეტის I კურსის სტუდენტი.

მთავარი ყურადღება კურსგიურომების მუშაობას!

ძნელია წარმოდგენა შეგეგმნეს უნივერსიტეტის კომკავშირული ორგანიზაციის მუშაობაზე, თუ ყველაზეორი ჯგუფებისა და კურსების მუშაობას არ იქნობ. ეს ის ძირითადი რგოლებია, სადაც ყველაზე საინტერესოდ უნდა ჩქეიფეს კომკავშირული ცხოვრება, სადაც ყველა საინტერესო საქმის, ფიმოყვანის ინიციატორი და ცხოვრებაში განსახორციელებელი ჯგუფისა და კურსის კომკავშირული ორგანიზაციები უნდა იყვნენ. მაგრამ, სამწუხაროდ, ამ ბრიგენერალურ უნივერსიტეტში საქმე ისე ცუ სა ნარმიელოდ გვაქვს. ჯგუფებში და კურსებზე კომკავშირული მუშაობა თითქმის ჩაშლილვა მიყვანილი. აბა, სხვას რას შეიძლება მივაწეროთ ის გარემობა, რომ ზეგანის ძანძილზე, ზოგიერთი ვამონაკლისის გარდა, კურსბიუროებს არაცერთი საინტერესო ინიციატივა არ გამოუტანია. საქმიანად არ დაუკენებია საკითხი კურსზე დისციპლინის ცალკეულ დამორღვევთა შესახებ და მხოლოდ ბაშინ, როდესაც ზემდგომი კომკავშირული ორგანოები გადასცემენ განსახილველად მათივე თანაკურსელის სალკითხს, „გამოფხიზლდებიან“, განაგმს ასტეხენ, მაგრამ არა იმ თავიანთი შემარცხვენელი ამხანაგის, არამედ მათ მიმართ, ვინც ვითომ ცდა, ნაგრავს სტუდენტ-კომკავშრელს, რომელიც, ეთქვათ, იხულიგნ ან სამ საგაში ჩაიჭრა...

ამის მაგვრად, რომ ასეთი ამხანაგის მიმართ შეეშნინ შეეტიგეგზლობის აქმოსფერო, გაკიცხონ იგი და, თუ დიბრსია, უნივერსიტეტიდან გარიცხვის შესახებაც დაავეინონ საკითხი, თანაკურსელები დათვიერ სამსახურს უწევენ მას.

ერთი მაგალითი: ქიმიის ფაკულტეტის II კურსის სტუდენტი ოსეთ ბალეს ძე ჭელიძე ლენინური შეერაცხეოფოსისათვის' გაირიცხა უნივერსიტეტიდან. ჭელიძის მოქმედება კურსმა არა თუ განიხილა, არამედ დამალა კიდეც და, როცა ცნობილი გახდა, რომ ჭელიძე ინიციატივა უნივერსიტეტიდან, კომკავშრის კომიტეტის სხდომაზე შემოვდა განცხადება, რომელსაც თითქმის მთელი კურსი აწერია ხელს. თუ განცხადებას დაკვეჩრებთ, ი. ჭელიძე ადამიანია. ზრდილობიანი, ვალისმეტრენი... ჩვენ ვკითხავ დაკვეჩრო ქიმიის ფაკულტეტის II კურსის სტუდენტებს, რომ ი. ჭელიძე მართლაც კარგი სტუდენტი იყო, მაგრამ ფაქტი ჯიუტია. მან ხომ შეურაცხყოფა მიაყენა თავის აღმზრდელს, მასწავლებელს. თანაკურსელებს რომ ეს ფაქტი მსკელობის საგნად გაეხადათ, ეკეთებინა მოქმედება რომ ადრეზე დაეგმოთ და გაეკიცხათ, ეთქვათ ამხანაგებისათვის, რომ მან შეარცხვინა კურსი, ფაკულტეტი, უნივერსიტეტი, შეიძლება ჭელიძე არ გარიცხულიყო.

მეორე დიდი ნაკლი, რაც კურსბიუროების მუშაობას ახასიათებს, არის ის, რომ ღონისძიებანი ტარდება ღონისძიებებისათვის და არა საქმისათვის. ასე, მაგალითად, ზოგჯერ კრებებს ატარებენ იმისათვის, რომ კრება ჩატარებულად ჩაითვალოს, მიზანი და შედეგი ამ კრებებისა კი ხშირად არ აინტერესებთ.

კომკავშრის კომიტეტმა გადაწყვიტა თებერვლის თვეში ყველა ფაკულტეტის ყველა კურსზე და ჯგუფში ჩაეტარებინა კომკავშრული კრებები. მიზანი ერთად იყო: უფრო ახლოს მიგსულიყავით კომკავშრლებთან, მკაცრად გაგვეკრიტიკებინა მათი ნაკლოვანებანი და, თუ საჭირო იქნებოდა, „გვესწავლებინა“ თუ როგორ უნდა იმუშაონ.

აი, რა გვიჩვენა ერთ-ერთმა ასეთმა კრებამ: აღმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტის (ფაკ. ალკ ბიუროს მდივანი გ. გოგიტიძე) I კურსზე კრება თავდაპირველად არაორგანიზებულად დაიწყო. მეობაშეადილება აქმნებოდა, რომ ყველას სადღაც მიეჩქარებოდა და „მოგალვრბინა“ ძალე მიძღაზე ოცენბობდა. საკითხი კი საკმაოდ მტკივნეული იყვა: — „პირველი სემესტრის შედეგები და ჩვენი ამოცანები“. კურსბიუროს მდივანმა ამხ. გიენენილაძემ კვლევლის საგანგებო დაწერილი ორიოდე მინუტნეველი მოიყვანა და მოხსენებაც „ერ წეოშრ“ დამთავრდა: „ბევრმა კარგად ნაამარა, ბევრმა ცუდად და, აბა, თქვენი იცით, რას ინბაშნ მოშავალ“ — ეი შინაარსი მისი მოხსენებისა. ეს ეროვის ფუქვაში, რომ ფაკულტეტზე აკადემიური მოსწრება 94,1%-დან 86,5%-მდე დაეცა და რომ ამაში „ღვაწლი“ მათ კურსსაც მიეძღვის. მათ გამბედაობა არ ეყოფ ეთქვათ ჩამოჩენილი სტუდენტებისათვის, რომ ისინი არცხვენენ და უკან სწევენ კურსს.

ამავე კრებაზე საკითხის განხილვა საკერო სანაბაობს. უფრო ჰგავდა, ვიდრე კრებაზე საკითხის ვიმსჯელა. საკითხი კი ასეთი იყო: „ბალეს სემესტრში ჩატარებული სპორტული ღონისძიებანი“. მომხსენებელმა ალკ-ქიძემ მოხსენება სავალოდ დაიწყო და სიტალოდ ბეგ-

(გაგრძელება მე-2 გვ.)

წიგნის კვირეული

ეს იქნება კარგი სახელმძღვანელო

სახალხო მეურნეობის დაგეგმვის კათედრამ თავის საარჩო სხდომაზე მოაწყო სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის დაგეგმვის სახელმძღვანელოს მაკეტის განხილვა.

მოხსენებით გამოვიდა კათედრის გამგე პროფ. ა. გოგიელი.

განხილვაში მონაწილეობა მიიღეს სახალხო მეურნეობის დაგეგმვის, მრეწველობის ეკონომიკის, სოფლის მეურნეობის ეკონომიკის და ფინანსების ეკონომიკის, ფულის, ფასების, საფინანსო-საკредიტო სისტემების, სახალხო მეურნეობაში არსებული პროპორციებისა და მეურნეობის განვითარების ტემპების შესახებ, სათანადოდ არ არის გაშუქებული საკითხი სახალხო მეურნეობის დაგეგმვის მეთოდების შესახებ და სხვ.

აღნიშნული და სხვა საკითხების განმეორებით განხილვა სპეციალურ ბიუროებში, გაეცნოთ ელექტროენერგეტიკის, ფერადი მეტალურგიის, ნავთობის, ქიმიის, ტრანსპორტის, ფოლადის, ნახშირის, ტყეთმოქმედების, ფეხსაცმლის, ტანსაცმლის, ტექსტილის, ხორცის, ალკოჰოლიანი სასმელების, ფეხსაცმელ-ტანსაცმლის, ფეხსაცმელ-ტანსაცმლის, ფეხსაცმელ-ტანსაცმლის

გარდამავალი ჯილდოები გადაეცათ

27 თებერვალს სტუდენტთა ქალაქის კლუბში ქუთაისი სტუდენტთა ანტაგონ. კრება. კრებამ გააანალიზა სტუდქალაქის XI კონფერენციის შედეგები. ბ-ნმა სტ. სტუდქალაქის XI კონფერენციის ორგანიზაციულთა განხორციელების შედეგები შესახებ გააკეთა იურიდიული ფაკულტეტის სტუდენტმა, სტუდქალაქის სტუდსაბჭოს თავმჯდომარემ — ბ. ბარამიძემ. მოხსენებაში ორგანიზაციული წლიური ანგარიშ ორიენტაციის საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტის სტუდენტმა თეიმურაზ ლ. ბ. ილ. ლენინის სახელობის საქართველოს სახელმწიფო პოლიტიკური ინსტიტუტის სტუდენტმა ბ. ბარაშვილმა, ჩვენი უნივერსიტეტის სტუდენტმა — დ. ოთოდეველმა და ბ. ბარამიძემ.

კრებაზე ეროვნული სტუდენტთა ბიუროს საქართველოს უმაღლესი და საშუალო სასწავლებლების სალელმწიფო კომიტეტის თავმჯდომარე ბ. ნ. ჯაბრაილი.

კრების მუშაობაში მონაწილეობა მიიღეს საქ. კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის მეცნიერების, სტუდენტების და უმაღლესი სკოლების განყოფილების ინსტრუქტორმა ამხ. ა. პაპიაშვილ და საქართველოს ალკ ენერგიული კომიტეტის სტუდენტ-ახალგაზრდობის განყოფილების, ბამდგომ ბ. ო. თენგიზოვმა.

კრებაზე განხილულ სტუდენტთა ქალაქის საცხოვრებელ კორპუსებსა და ოთახებს შორის გაშლილი სოციალისტური შეჯიბრების შედეგები. სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებულ 7 კორპუსს, სადაც ჩვენი უნივერსიტეტის სტუდენტები ცხოვრობენ (ავტორებები ბ. ბარამიძე), სამმა ოთახმა (ოთახმარე ე. ზურაბაშვილი) გადალა გარდამავალი დროშა. სამმაგიანი ვიმეტელები გადაეცათ კორპუსების ოთახებს შორის გაშლილ სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებულებს.

კრებამ ძალიან ღონისძიება სტუდქალაქის XI კონფერენციის გადაწყვეტილებების ცხოვრებაში განხორციელებისა.

დასასრულს გაიმართა კონცერტი.

სურამელებზე: (ზ ე მ ო თ) — სტუდენტთა საუკეთესო საცხოვრებელი ოთახის ფიდებისათვის გაშლილ სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებული 34-ე ოთახის (V კორპუსი) მამასახლისს — ლ. მინაშვილს სტუდქალაქის მმართველი ამხ. გ. ვარდოსანიძე გადასცემს სამახსოვრო ვიმპელს. (ქ ვ ე მ ო თ) — ამხ. გ. ვარდოსანიძე გარდამავალი დროშით აჯილდოებს საუკეთესო კორპუსის ფიდებისათვის გაშლილ სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებული მე-7 კორპუსის კომენდანტს ბ. ბარამიას.

ფოტოები **რ. ჩაჩუსანი**

ვიბრძოლოთ უკეთესი მაჩვენებლებისათვის

1960-61 სასწავლო წლის I სემესტრი დამთავრდა. შედეგები ცოცხალია, თუ პროცენტებით გამოვხატავთ, აკადემიური მოსწრება ჩვენს ფაკულტეტზე 87,6%-ს. უფრო. ამ მაჩვენებლებით ისტორიის ფაკულტეტი უნივერსიტეტის მოწინავე ფაკულტეტის რიგშია. მაგრამ შეიძლება თუ არა ეს შედეგი დამაკმაყოფილებლად ჩავთვალოთ და თვითდამშვიდებამ მიგვიყვანოს? რა თქმა უნდა, არა! ჩვენი ფაკულტეტის აკადემიური მოსწრება არასაკმარისია და ეფაფელი ასე დაბალი.

ზამთრის საგამოცდო სესიების წინა პერიოდში, ფაკულტეტის დეკანატთან ერთად, ალკ ბიუროს ფართოდ გაგება ბუშაობა ითმასთვის, რომ ბანგრის სესიებს მოეზადებული შეეხვედროდით და შედეგიც კარგი მოგვეღო. არ ბაგვიტარებია ალკ ბიუროს არცერთი სხდომა, რომელზეც არ განხილულიყოს ლექციათა-სემინარების სისტემატურად. გამოცდენ და ჩაბარებული სტუდენტთა საკითხი. კომკავშირელმა სასწავლამ, ამხანაგურმა რჩევა-დარიგებამ გაკრა და ბევრმა სტუდენტმა შეიანარ, რომ ლექციათა-სემინარების ფიზიზეზიდ გაიცდენ ძალ ზანის ბეგის არაფერს მოიტანს. ასეთ სტუდენტთაგან დავთა.ხელეთ: ხუციშვილს, კაკლიანძეს, ბეესს, ღლონტს, შვილდაძეს, ბეგეუანელს...

მაგრამ ყველაზე, როდი გასპრა ალმზრდელობითმა ღონისძიებებმა და სწორედ მათ დასწინეს ბაბლა ფაკულტეტის აკადემიური მოსწრება. III კურსელი ნ. ოთხუანი და IV კურსელი ჯ. ბეგიანკორი დატოვებელი ყვნენ კურსებზე. ლექციათ-სემინარების სისტემატური გაკეთებით „თავი ისახელა" მეოთხეკურსელმა ციცაგიანელმა, მეოდგიდე შესაფერი მიიღოს ვერ ნაბარა 2 საგანი და ვერ ჩათვალა ერთი ასევე ვერ მიიღო ჩათვლა მეოთხეკურსელმა ჩხაიძემ. ზამთარითოგელებს „ძმარი დაეშვებინა" მესამეკურსელებმა — რეხლიანემ, თაკაულიშვილმა; მეორეკურსელებმა — ციხელაშვილმა, ყავლაშვილმა, გეწაძემ; პირველკურსელებმა — კობაბაშვილმა, მექვანაბაშვილმა, ძიძიგურმა, ჯოფრიძემ, ბალხამიშვილმა და სხვებმა.

ფაკულტეტის კომკავშირულმა ორგანიზაციამ დეკანატისა და პარტიული ბიუროს დახმარებით ანალიზი გაუკეთა შექმნილ მდგომარეობას. I—II—III კურსებზე ჩატარდა ღია კომკავშირული კრებები, სადაც ხაზგასმით აღინიშნა ნაკლოვანებები და დაისახა ღონისძიებანი მათ. აღმოსაფხვრელად.

ისტორიის ფაკულტეტის ალკ ბიუროს, დეკანატსა და პარტიულ ორგანიზაციასთან ერთად ენერგიას არ დაზოგავს, რათა ფაკულტეტის სტუდენტები უფრო მომზადებული შეხვდნენ მომავალ გამოცდებს.

ი. ნემანიშვილიძე,
ისტორიის ფაკულტეტის ალკ ბიუროს მდივანი.

პრემიები მიეკუთვნათ

ამ ეტაპზე ნის წინათ უნივერსიტეტის სამეცნიერო საბჭომ განიხილა საკითხი 1959—1960 სასწავლო წელში პროფესორ-მასწავლებელთა და სტუდენტთა მიერ შესრულებული საუკეთესო მეცნიერული ნაშრომებისათვის დაწესებული პრემიების მიკუთვნების შესახებ.

სამეცნიერო საბჭოს გადაწყვეტილებით პროფესორ-მასწავლებელთა საუკეთესო სამეცნიერო ნაშრომებისათვის დაწესებული როგორც პირველი პრემია (1 500 მანეთის რაოდენობით) ისე შეორე (1 000 მანეთის რაოდენობით) გაეცა ორ-ორად.

პირველი პრემია საპატიო სიგელებითა და თეთრეულს 750 მანეთის რაოდენობით მიეკუთვნათ: პროფ. ალექსანდრე ილარიონის ძე ჯანელიძეს შრომისათვის — „ნარკვევები ეროვნული ბანის ისტორიიდან" (ოსუ გამომცემლობა, 1959 წ.) და პროფ. შოთა ამაკაის ძე შ ე ს ხ ი ნ ა ს შრომისათვის — **„Города и городской строй феодальной Грузии XVII — XVIII вв.»**. (ოსუ გამომცემლობა, 1959 წ.).

მეორე პრემია საპატიო სიგელებითა და თეთრეულს 500 მანეთის რაოდენობით მიეკუთვნათ: პროფ. ალექსანდრე სამსონის ძე ლ ე ვ ა ნ ა ს შრომისათვის — **«Сравнительный и экспериментальный анализ строения переходного эпителия мочеотводных путей»** (ოსუ გამომცემლობა, 1959 წ.) და პროფ. ალექსანდრე ილარიონის ძე ბ ა ხ ნ ა ნ ა ს შრომისათვის — **«Конденсация алкфанафтола с диметилвинилкарбинолом в присутствии фосфорной кислоты»**

სამეცნიერო საბჭოს გადაწყვეტილებით სტუდენტთა საუკეთესო სამეცნიერო ნაშრომებისათვის დაწესებული პრემია გაიცა შემდეგ: I პრემია — სამაგალითო სიგელებითა და თეთრეულს 35 მან. და 70 კაპიკის რაოდენობით მიეკუთვნათ: მაია შალვას ასულ ტ ო ტ ო ნ ა ძ ე ს, ბიოლოგიის ფაკულტეტის V კურსის სტუდენტს, ნაშრომისათვის — **«Влияние гербицидов на углеводный обмен в сорных растениях»**; რომელ ავტორის ძ ე ბ ე ტ რ ა ვ ე ლ ს, ისტორიის ფაკულტეტის IV კურსის სტუდენტს, ნაშრომისათვის — „ამერიკელთის განთავარი ეტლები"; კლავდია ეფგრაფის ასულ ვ ლ ა ს ა ს, ქიმიის ფაკულტეტის III კურსის სტუდენტს, ნაშრომისათვის — „1—ფენილ—24 დიმეთილ-პენტადიოლი—2,5 სინთეზი"; მზია პეტრეს ასულ გ ო ბ ე ლ ი ა ს, მექანიკა-მათემატიკის ფაკულტეტის IV კურსის სტუდენტს, ნაშრომისათვის — „ფერმის ტიპის მეტამალიკატური ინტეგრალის ზღვრულ მნიშვნელობათა შესახებ"; ზურაბ კარაბეის ძე ს ა ბ ა ლ ი ძ ე ს, ფიზიკის ფაკულტეტის კურსდამთავრებულს, ნაშრომისათვის — **«Не упругое рассеяние электронов на ядре Be 9»**; ეთოლდ ივანეს ასულ ხ ა ნ ტ ლ ა ძ ე ს, ფილოლოგიის ფაკულტეტის V კურსის სტუდენტს, ნაშრომისათვის — „ძველი ბერძნული ლექსიკისათვის სულხან-საბა ორბელიანის „სიტყვის კონაში"; ელიზბარ დიმიტრის ძე ჯ ა ვ ა ხ ი ძ ე ს, ენთსაცავთმცოდნეობის ფაკულტეტის V კურსის სტუდენტს, ნაშრომისათვის — „ფორქული სატრის ჩასახვის საკითხისათვის".

ჩინური იგავი — სამაგალითოს გადახდა

ცინის დინასტიის დიდებულს, აი ძის, ათი წლის შვილიშვილი ჰყავდა. ბავშვი არ სწავლობდა და ცელქობდა, რის გამოც ბაბა ხშირად სჯიდა ხოლმე. მაგრამ იგი სასჯელს არაფად აგდებდა და ისევ ძველებურად იქცეოდა. აი ძის ვაჟს ძალიერ უყვარდა თავისი ერთადერთი პირშუნი და მუდამ ცდილობდა მისთვის ბაბის რისმეგი აეცილებინა. როდესაც მოხუცი შვილიშვილს სცემდა, იგი ეეფერებოდა მამას, რომ ბიჭი შეებრალებინა — ეშინოდა ხელში არ შემოაკვდესო.

— შენს ვაჟს ბეზრი, ამაში ცუდი არაფერია, — ბასუხობდა შვილს ალშფოთებული აი ძი და უფრო მაგრად ურტყამდა ბავშვს.

ერთხელ ზამთარში — ბიჭმა გუნდობა დაიწყო. აი ძი გაბრაზდა. ბიჭმა ნაშრომებისათვის დაწესებული პრემია გაიცა შემდეგ. II პრემია — სამაგალითო სიგელებითა და თეთრეულს 35 მან. და 70 კაპიკის რაოდენობით მიეკუთვნათ: მაია შალვას ასულ ტ ო ტ ო ნ ა ძ ე ს, ბიოლოგიის ფაკულტეტის V კურსის სტუდენტს, ნაშრომისათვის — **«Влияние гербицидов на углеводный обмен в сорных растениях»**; რომელ ავტორის ძ ე ბ ე ტ რ ა ვ ე ლ ს, ისტორიის ფაკულტეტის IV კურსის სტუდენტს, ნაშრომისათვის — „ამერიკელთის განთავარი ეტლები"; კლავდია ეფგრაფის ასულ ვ ლ ა ს ა ს, ქიმიის ფაკულტეტის III კურსის სტუდენტს, ნაშრომისათვის — „1—ფენილ—24 დიმეთილ-პენტადიოლი—2,5 სინთეზი"; მზია პეტრეს ასულ გ ო ბ ე ლ ი ა ს, მექანიკა-მათემატიკის ფაკულტეტის IV კურსის სტუდენტს, ნაშრომისათვის — „ფერმის ტიპის მეტამალიკატური ინტეგრალის ზღვრულ მნიშვნელობათა შესახებ"; ზურაბ კარაბეის ძე ს ა ბ ა ლ ი ძ ე ს, ფიზიკის ფაკულტეტის კურსდამთავრებულს, ნაშრომისათვის — **«Не упругое рассеяние электронов на ядре Be 9»**; ეთოლდ ივანეს ასულ ხ ა ნ ტ ლ ა ძ ე ს, ფილოლოგიის ფაკულტეტის V კურსის სტუდენტს, ნაშრომისათვის — „ძველი ბერძნული ლექსიკისათვის სულხან-საბა ორბელიანის „სიტყვის კონაში"; ელიზბარ დიმიტრის ძე ჯ ა ვ ა ხ ი ძ ე ს, ენთსაცავთმცოდნეობის ფაკულტეტის V კურსის სტუდენტს, ნაშრომისათვის — „ფორქული სატრის ჩასახვის საკითხისათვის".

სამაგალითოს გადახდა

ბაბამ ბიჭს ტანსაცმელი დაიმახსოვრა. — შენ კი საკუთარ თავს ისჯი. რატომ? — აცოცხა ყავლაშვილმა ან ძის.

ატირებულმა შვილმა უპასუხა:

— შენ ჩემი შვილის გაყინვა გადაგწყვეტია და სამაგალითოდ მეც შენი შვილის გაყიანა გადაგწყვეტე.

ბაბამ მოხუცს ბოეწოსა გონებამახვილური ნათქვამი და შვილიშვილს დანაშაული ანატა.

თარგმნა **რ. სურგულაძემ**

შესაძლებლობა არის, გამოვიყენოთ!

ჩვენს წინ არის სტალინის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პარტიული კომიტეტის, რეკტორატის, კომკავშირის კომიტეტისა და პროფკომის მრავალტირაჟიანი გაზეთი „ახალგაზრდა სტალინელის" უკანასკნელი ნომერი თვის ნომრები.

როგორ არის მათში ასახული ჩვენი რეგიონალური უდიდესი უმაღლესი სასწავლებლის მრავალფეროვანი კოლექტივის ცხოვრება და საქმიანობა?

ამ მხრივ გაზეთი ცუდად არ გამოიყურება. ზოგიერთი ნომერი უფრადღებს იქცევს როგორც გაფორმებით, ისე შინაარსით. მოსაწონია ახალი სასწავლო წლის დაწყებისადმი მიძღვნილი ნომერი, მასში დაბეჭდილია უნივერსიტეტის რექტორის, პროფესორ-მასწავლებელ ბ ი ს, სტუდენტების წერილები, რომლებშიც ლაპარაკია კოლექტივის ამოცანებზე, ნაჩვენებია სასწავლო წლის დაწყებით სიხარული. ყველა მასალა ინტერესით იკითხება.

მიზიდველია დიდი აკადემიკოსის ნიკო მუსხელიშვილის ნომერი. 9 იანვარს გაზეთმა მკითხველებს გააცნო ბრეშუნაკაროვი ფაბრიკა, რომელსაც უნივერსიტეტის ახალგაზრდობა შეფობას უწევს. გაზეთი სისტემატურად კარგად აშუქებს უამრავ მიწებზე სტუდენტთა შრომითს მონაწილეობას. ამ მიზნით შემოღებულია საეცალური რუბრიკა „ცნობები უამრავიდან".

სარეცენზიო გაზეთების ნომრებშიც ვხვდებით საინტერესო მასალებს. ყოველივე ეს მოწონების ღირსია.

ამის მიუხედავად „ახალგაზრდა სტალინელი" საუბაგ ასახავს მეტალურგების ამ დიდ კერის — რეკტორატის, პარტიული, პროფკავშირული, კომკავშირული ორგანიზაციების, პროფესორ-მასწავლებელთა და სტუდენტთა ამბავს სინდოსავეზე ცხოვრებას.

კანონმა ცხოვრებასთან სკოლის კავშირის განმტკიცებისა და ნეგნს ქვეყანაში ხასალხო განათლების სისტემის შემდგომი განვითარების შესახებ. უდიდესი ამოცანები დააყენა უმაღლესი სკოლის წინაშე.

როგორ აშუქებს გაზეთი ამ ისტორიული გადაწყვეტილების განხორციელებისათვის უნივერსიტეტის კოლექტივის ბრძოლას?

მართალია, ამ საკითხებზე რედაქცია არც ისე იშვიათად ბეჭდავს მასალებს, მაგრამ ყველა ისინი, მხედველობაში თუ არ მივიღეთ დოცენტ ქ. ჯაფლის წერილს „გეოგრაფიები სასწავლო პრაქტიკაზე", ინფორმაციულ ხასიათის ატარებენ, ვერ იძლევიან ანალიზს, რა დადებრება აღმოუჩინა სტუდენტებს საწარმოო პრაქტიკამ, როგორ განვმტკიცა მათ ცხოვრებასთან კავშირის უნივერსიტეტში მიღებული თეორიული ცოდნა. ამ მხრივ გაზეთის არ გაუნაწილებია ერთი ერთი მოწონაავე გამოცდილება.

ასევე ინფორმაციული და ზედაპირულია „40 დღე საწარმოო პრაქტიკაზე", „საწარმოო პრაქტიკაზე" და სხვა მასალები. ამასთან ალნიშნული თემაზე დაბეჭდილი 9 მასალიდან 8 გეოგრაფია-გეოლოგიისა და ფილოლოგიის ფაკულტეტის სტუდენტთა საწარმოო პრაქტიკას შეეხება. ხოლო რა მდგომარეობაა ამ მხრივ სხვა ფაკულტეტებზე, გაზეთის მიმდინარე სასწავლო წლის ნომრებიდან ვერ გაიგებ.

აქედან ცხადია, რომ რედაქცია ჯერჯერობ ჯეროვანდ ვერ აქცევს მთავარს — უმაღლესი სასწავლებლების წინაშე პარტიისა და მთავრობის მიერ დასახული დიდი ამოცანის — ცხოვრებასთან სკოლის კავშირის განმტკიცებისათვის უნივერსიტეტის კოლექტივის მიერ გაწეული მუშაობის პრობაგანდას.

უნივერსიტეტის სახელოვანი კოლექტივი ნაყოფიერ მუშაობას ეწევა სტუდენტთა აკადემიური მოსწრების ამაღლებისა და აღზრდისათვის, მაგრამ იგი მკრთალად არის ასახული გაზეთის ფურცლებზე.

განსახილველი ნომრები მოიცავენ პარტიულ, პროფკავშირულ, კომკავშირულ ორგანიზაციებში ანგარიშგება-არჩევნებისა და პარტიული განთლების სისტემაში სასწავლო წლის დაწყების პერიოდს. მოსალოდნელი იყო, „ახალგაზრდა სტალინელი" ხაფუძველიანად გააშუქებდა ამ საკითხებს. მათზე ეოტა მასალა რიდია გამოქვეყნებული, მაგრამ ყველა ისინი მხოლოდ მშრალი ანგარიშს წარმოადგენენ და არ იძლევიან მდგომარეობის ნამდვილ, ღრმა ანალიზს.

გაზეთში მოთავსებული წერილებიდან ჩანს, რომ რედაქცია ნაკლებად ზრუნავს მასალების წინასწარ დამუშავებაზე, მკითხველებისათვის მათი საინტერესო კეთხით მიწოდებაზე, თვითეული ნომრის გაფორმებაზე, ილუსტრაციების ხარისხზე, ეოცცადი და მიმზიდველი სათაურების შერჩევაზე.

ამიტომ არის, რომ ხშირად ხვდები ასეთ ტიფაჟრეტულ სათაურს: „პროფესორ-მასწავლებ ე ლ ნ ი და მუშა-მოსამსახურეთა პროფორგანიზაციების III კონფერენცია", „საქ. ხსრ შრომის კანონთა კოდექსის პროექტის სახლო განხილვა", „მუშაობს ხაკარველების კომპარტიის ისტორიის შემსწავლელი წრე". კიდევ მეტი. პარტიული, კომკავშირული, პროფკავშირული ორგანიზაციების ანგარიშგებაარჩევნებზე მიწერილ წერილებს ზუსტად გამეორებული აქვს ერთი და იგივე სათაური: „ორგანიზაციული ჩვეტარდა ანგარიშგება-არჩევნები".

გაზეთი არ არის დაზღვეული ორთოგრაფიული და სტილისტური შეცდომებისაგან, ბუნდოვანი წინადადებებისაგან.

სტატიაში „ჩვენი შემსახველი ხალარში" წერია: „ჩემი მუშაობის დროს მე ვაკვირდები, რომ შეაქვთ რა თანდათანობით ფული შემსახველ ხალარში, მეანბარენი სავსებით იკმაყოფილებენ თავიანთ მზარდ მატერიალურ და კულტურული მოთხოვნილებებს. ფულადი დანაზოგი ეხმარება მათ რიცა მოესრულებათ დახარჯონ შედარებით დიდი თანხა, რომელსაც ყოველთვიურ ხელფასიდან უცემ ვერ გამოიყოფ". — ამასთან, ზემონათქვამი, — წერს გაზეთი მეორე წერილში — „ფაკულტეტის უმნიშვნელოვანესი ამოცანები — აი, რის ირგვლივ იბრძვიან", — იმას არ ნიშნავს, რომ ჩვენს ფაკულტეტზე სამეცნიერო მუშაობა ყოველი მხრით რიგზე „დგება". შემდეგ: „მართლაც, დრო, მით უმეტეს ახლა, როცა ამის შესაძლებლობა უფრო მეტად არსებობს, რომ აღმოსავლური ფილოლოგიის კაბინეტი, რომელიც მოთავსებულია ფრიად ეატარა ოთახში და შიგ მუშაობს ოთხი კაცეფრა, გაფართოვდეს... ყოველივე ეს იმას ნიშნავს, რომ აღმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტი რეკტორატის განსაკუთრებული ყურადღების ქვეშაა და ეს დარგი საერთოდ ახალი ამოცანების წინაშე დგას მეცნიერებისა და ხაზგადაღებრივი მეცნიერების სპეციალისტებს. რედაქციის ვალია გამოიყენოს ეს შესაძლებლობა და გაზეთის ყოველი ახალი, ხაინტერესო ნომრით გააბრაზოს მკითხველი.

ფ. კაკლიაშვილი

(გაზ. „ თბილისი", 15 თებერვალი, 1961 წ.)

25 წლის შემდეგ

ეს შეხვედრა, რომელიც თითქმის 25 წლის შემდეგ მოხდა, აღელვებდა მის ყველა მონაწილეს.

მილია მეოთხედი საუკუნე, მაგრამ განა შეიძლება მეგობრული, სტუდენტური ოჯახის დაკარგვება, სადაც საერთოა სიხარულიც და მწუხარებაც, სადაც ხელჩაკიდებულნი მიდიხართ ერთი დასახული მიზნისაკენ?!.

ჩვენი უნივერსიტეტის ერთ-ერთ აუდიტორიაში შეკრებილნენ თერდეული ფაკულტეტის ყოფილი სტუდენტები (1936 წლის გამოშვება). მეფლეარეთი ერთმანეთს, მხურვალე მოესალმებიან თავიანთ მასწავლებლებს, პროფესორებს — ა. კარჩიმიშვილს, ა. ინწკირველს და სხვებს.

აი, ისინიც, უნივერსიტეტის აღზრდილნი, ამჟამად დამსახურებული ადამიანები: მეცნიერ-მუშაკები, სასამართლოს თანამშრომლები, პროკურორები და ადვოკატები — ნ. ლომსაძე, ი. მაკავარიანი, ი. ნატრიშვილი, გ. ჯარხალაშვილი, ვ. ბამალაძე, ა. ტყიმენ, გ. დეკეტრაშვილი, ე. კუტალაშვილი, გ. ფილიშვილი, გ. კაკურიძე, ს. ზაშიაშვილი, გ. შეწრეული, ნ. ციხორია, ტ. ჯიფარიძე, ი. ბეკეთეა, ვ. მუშკუდიანი, ა. ბუაჩიძე, ა. ჭიმიდავა, ც. სიმონიშვილი, ბ. ხანიტაშვილი და სხვ.

საუბრებს ბოლო არ უჩანდა, ჩახსოვრობაში გაცოცხლდნენ გარდასული დღეების ეპიზოდები... როგორც სტუდენტობის წლებში, ასევე მერხებს მოუსხდნენ და კურსის მიმასაღლისა ა. ცაცანაშვილმა სია ამოიკითხა. ყველა როგორ აღმოჩნდა ადგილზე... როგორ გაფაფრიკა, ზოგიერთები ეფლარ დაბრუნებულან დიდი სამშობლო ომიდან...

საზეიმო შეხვედრას ხანის მათი ყოფილი თანაკურსელი, ამჟამად უნივერსიტეტის ლექტორი დოც. ნ. ლომსაძე. დამსწრეებს მისასალმებელი სიტყვით მიმართა ოფიციალური ფაკულტეტის დეკანმა დოც. გ. ინწკირველმა, რომელმაც მოუფია 25 წლის წინათ კურსდამთავრებულებს მეფილო კაშირი იკონიან მშობლიურ უნივერსიტეტთან.

სიტყვა გამოეფდა აუდიტორიაში, როდესაც შთამაგონებელი სიტყვით მიმართა შეკრებილთ მათმა საყვარელმა პროფესორმა, ლეგენდარულმა მეცნიერმა ალ. ვარეიშვილმა, რომელიც 25 წლის წინათ ამ აუდიტორიაში მათ ლექციებს უკითხავდა.

მისასალმებელი სიტყვებით რიგიგიგობით გამოდიან პროფესორები — თ. წერეთელი, ა. ინწკირველი, შემდეგ თვით „იუბილარები" — 116-ე საშუალო სკოლის დირექტორი მ. ფილიშვილი და პედაგოგი ი. მაკავარიანი, მათ მკერდზე ეკრწუნინეთ ყარი მუშობისათვის მიღებული ორდენები. გამოიყენ ლენინის სახ. რაიონის სახალხო სასამართლოს თავმჯდომარე გ. შეწრეული. გამოვიდნენ ბევრნი და ილაპარაკეს თავიანთი ცხოვრების შესახებ, თავიანთი შინაარსიანი მუშობის შესახებ.

ა. ბერიოზაშვილი

სურათზე: შეხვედრის მონაწილეები ჩვენი უნივერსიტეტის პირველი ყოფილ პუსის წინ.

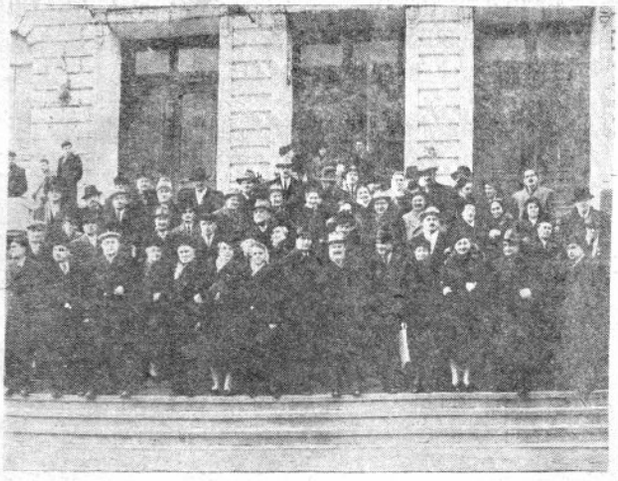

სიახლეები სკოლაში

პირველი ნაგიჯები

დასავლეთ ევროპის ენებისა და ლიტერატურის ფაკულტეტის IV კურსის სტუდენტები (გერმანული ენის განყოფილება) მეთოდისტ ე. სირაძის ხელმძღვანელობით პედაგოგიურ პრაქტიკას გავდიან თბილისის 58-ე საშუალო სკოლაში. პრაქტიკა 7 თებერვალს დაგვეწყო და საინტერესოდ წარიმართა. თავდაპირველად გავეცანით სკოლის დირექციას, პედაგოგიურ კოლექტივს, მოსწავლეებს, მემდეგ კაბინეტ-ლაბორატორიებს, ბიბლიოთეკას, პიონერული და კომკავშირული ორგანიზაციების მუშაობას. დაინტერესდით აგრეთვე სასკოლო კედლის გაზეთების გამოშვებით.

რამდენიმე გაკვეთილის მოსმენის შემდეგ ჩვენ დამოუკიდებლად უნდა გადაგვეცა პირველი გაკვეთილები. ყველანი ძალიან ვღელავდით. ცხოვრებაში პირველი ნაბიჯები ხომ ყოველთვის ძნელად გვეჩვენება. ხუმრობა საქმე არ იყო, ოთხი წლის წინ მოსწავლეები, ახლა თვითონ უნდა წარმედგარიყავით კლასის წინაშე როგორც მასწავლებლები, სწორად შეგვეფასებინა მათი ცოდნა, ისე აგვეხსნა ახალი მასალა, რომ ყველასათვის გასაგები ყოფილიყო.

პირველი ნაბიჯები არც ისე ძნელი და ცუდი გამოდგა, როგორც გვეგონა, თუმცა ნაკლიც ბევრი გვქონდა.

გულისხმიერი დამოკიდებულებით ყველა ჩვენგანის სიყვარული და პატივისცემა დაიმსახურეს საგნის მასწავლებლებმა მ. სირაძემ და მ. კაკაბაძემ, რომელთა რჩევა-დარიგებები დიდად დაგვეხმარა პირველი გაკვეთილების ჩატარებაში. ფრიადი შეფასება დაიმსახურეს სტუდენტებმა — ი. ალალაძემ, ნ. მიქაბერიძემ, ი. თეფნაძემ და სხვებმა.

ჩვენს მიერ ჩატარებულმა პირველმა გაკვეთილებმა დაგვარწმუნეს, რომ საბჭოთა პედაგოგის წინაშე დგას მეტად საპატიო და თანაც პასუხსაგები. ამიტომ, — ალბარდოთ ჩვენი ქვეყნის კარგი მოქალაქენი, შეგნებული და შრომისმოყვარე ახალგაზრდობა. ჩვენ ამაყოფილნი ვართ არჩეული პროფესიით და გვიხარია, რომ მომავალში საინტერესო მუშობა გველის.

თინა არაგელი,

დასავლეთ ევროპის ენებისა და ლიტერატურის ფაკულტეტის ევრმანული ენის განყოფილების IV კურსის სტუდენტი.

კუბა

კენეტელ კუბას თავისი მდიდარი და ლამაზი ბუნების გამო სამართლიანად უწოდებენ „ანტილის კენეტელების მარგალიტს". კუბის მდიდარი ტროპიკული მეცნარეულობა, ოქმაზი ყვავილები, ლაკვარდოვანი ზღვა და ცის თაღი ბიბლიას ადამიანის თვალს.

კუბა აღმოაჩინა ქ. კოლუმბმა 1492 წელს. მან კენეტელის სილამაზით გაოცებულმა წარმოთქვა: „ესაა ულამაზესი ქვეყანა იმ ქვეყნებს შორის, რომლებიც ოდესმე იხილა კაცობრიობის თვალმა".

კუბა დიდი ანტილის კენეტელების ყველაზე მნიშვნელოვანი კუნძულია: გადაჭიმულია კარიბის ზღვისა, მექსიკის უბისა და ატლანტის ოკეანეს შორის ვიწრო ზოლად ჩრდილო-დასავლეთიდან სამხრეთ-აღმოსავლეთის მიმართულებით— 1255 კმ მანძილზე. მისი ფართობი, ანალოგიურად პატარა კენეტელებთან ერთად, რომლებიც შედიან. კუბის სახელმწიფოს შემადგენლობაში, 114,5 ათას კვ. კმ-ს უდრის.

კუნძულის ზედაპირის დიდი ნაწილი წარმოადგენს ვაკეს. მის სამხრეთ-აღმოსავლეთ ნაწილში აღმოთულია სიერა-მაესტრას ქედი მაღალ მწვერვლებით.

კუბა მთლიანად ზომიერტროპიკულ კლიმატურ ზონაში მდებარეობს, რის გამო პატარა ცხელი და ტენიანია. კუნძულის თბილმა და ტენიანმა კლიმატმა განაპირობა აქ მდიდარი და მრავალფეროვანი მცენარეული საფარი (ნარისახოვანი პალმები, კაუჩუკოვანი მცენარეულობა და სხვა).

მე-16 საუკუნეში კუნძული დაიპყრეს ესპანელმა კოლონიზატორებმა იმ ამედით, რომ იქ აღმოაჩენდნენ ოქროს მდიდარ საბადოებს, მაგრამ კუბაზე ოქრო ვერ ნახეს და ამ კუნძულმაც იმ დროს ესპანელების თვალში მნიშვნელობა დაკარგა.

მხოლოდ მე-18 საუკუნეში იწყება კუბის ბუნებრივი სიმდიდრეების გაძლიერებული ექსპლოატაცია. ესპანელმა კოლონიზატორებმა ადგილობრივი მოსახლეობა (ინდიელები) თითქმის მთლიანად ამოწყვიტეს, სამაგიეროდ აფრიკიდან შეიყვანეს შავკანიანი მონები, რომელთაც უმეშვებდნენ პლანტაციებში.

ამჟამად კუბაზე 6,4 მილიონი კაცი ცხოვრობს, აქედან 70%-ა კრეოლი, 25%-ზანგი და მულატი, გარდა ამისა, აქ ცხოვრობენ: ჩინელები, ესპანელები და ამერიკელები (მთელი მოსახლეობის 5%). მოსახლეობის დიდი ნაწილი ესპანურ ენაზე ლაპარაკობს.

ესპანელმა კოლონიზატორებმა კუბა შაქრის ლერწმისა და თამბაქოს მთლიან პლანტაციად გადაქცეს. კოლონიური ჩაგვრით შეწუხებულ მოსახლეობას არაერთხელ აღუმართავს ხელი ესპანელ დამპყრობთა წინააღმდეგ. მაგრამ ამაოდ.

კუბის ბუნებრივი სიმდიდრენი და ხელსაყრელი გეოგრაფიული მდებარეობა განსაკუთრებით იზიდავდა ამერიკის შეერთებულ შტატებს. მან 1898 წელს ესპანელებს გამოუცხადა ომი ვითომდა კუბის გთავისუფლების საბაბით. ამ ომში ესპანეთი დამარცხდა და კუბა ფორმალურად დამოუკიდებელ რესპუბლიკად გამოცხადდა ფაქტიურად კი კუბის ეკონომიურსა და პოლიტიკურ ცხოვრებას ოლიგარტატი დიქტატორი ბატისტა, ანალოგიურად ამერიკელი მონოპოლიები, რაც ტარაფიში გვიჩვენებს ახდენდა კუბის სამეურნეო ცხოვრებაზე. წლითი-წლობით იზრდებოდა აშშ-ის კაპიტალდაბანდებანი კუბაში და შესაბამისად — მონოპოლიების მოგებაც.

„...ჩვენ ჩვენი მხრით ყველაფერს გამოვაყენებთ იმისათვის, რომ მხარი დავუჭიროთ კუბას, მის მაბაც ხალხს თავისუფლებისა და ეროვნული დამოუკიდებლობისათვის ბრძოლაში, რაც მან თავისი ეროვნული ბელადის ფიდელ კასტროს ხელმძღვანელობა მოიპოვა".

ნ. ხ. ხრუშჩოვი

კუბის ეკონომიკა ატარებდა ცალმხრივ კოლონიურ ხასიათს. ამერიკელებმა, ესპანელებთან შედარებით, უფრო გააფართოვეს იქ საპლანტაციო მეურნეობა. კუბა მსოფლიოში ცნობილი გახდა განსაკუთრებით შაქრის ლერწმის წარმოებით, რის გამო მას „მსოფლიო საშაქრეს" უწოდებენ. შაქრის ლერწმს დამუშავებული მოწვნის 56%-ზე უჭირავს.

კუბაში დამზადებული ლერწმის შაქარი შეადგენს კაპიტალისტურ ქვეყნებში დამზადებული ლერწმის შაქრის პროდუქციის მესამედს. კუბის ექსპორტის 85%-ა შაქარზე მოდის, შაქარი იძლევა ნაციონალური შემოსავლის 90%-ს.

დამოუკიდებლობის მოპოვებამდე კუბის მთელი შაქარი ამერიკის შეერთებულ შტატებში გაქონდათ. აქედან ამერიკაში გაქონდათ აგრეთვე თამბაქოც, კუბის მეორე ძნშვნელოვანი საპლანტაციო კულტურა. ეს კულტურა კუნძულის ჩრდილო-დასავლეთ ნაწილში გავრცელებული. კუბის ადგილობრივი თამბაქო, განსაკუთრებით ხვენის სიგარები, ნაკლებ ფასობდა მთელ მსოფლიოში. კუბიდან დიდი რაოდენობით გაქონდათ ამერიკაში ბანანი, ანანასი და სხვ. ამავე დროს კუბას მარცვლეული აშშ-დან შემოქონდა.

აშშ ხანგრძლივად აკრამოებდა კუბის წიაღისეულის (ნიკელის, მარგანეცის, სპილენძის, ქრომიტების, რკინის მადნის) ექსპლოატაციას. ამავე დროს იგი კუბაში ახშობდა ნაციონალური მრეწველობის შექმნა-განვითარებას.

მეორე მსოფლიო თომ ბრიოდში და მის შემდეგ კიდევ უფრო გაძლიერდა აშშ-ის კაპიტალი კუბაში. ამასთან დაკავშირებით, ყოველივე ეს სულ უფრო და უფრო იწვევდა ანტიიმპერიალისტური მოძრაობის ზრდას, რაც თავის მხრივ ამორტიზებდა აშშ მონოპოლისტებს.

1952 წ. ჩრდილო ამერიკის იმპერიალისტებმა ძალაბმა კუბას თავს მოახვიეს გენერალ ბატისტას სისხლიანი დიქტატურა, რამაც კიდევ უფრო გაძლიერა იქ ეროვნულ-გამათავისუფლებელი მოძრაობა. რომლის ხელმძღვანელი და სულისჩამდგმელი იყო ფიდელ კასტრო.

კუბის მშრომელთა თავგანწირული ბრძოლები 1959 წ. 1 იანვარს კუბის ნაციონალური დამოუკიდებლობის გამარცხადებით დაგვირგვინდა. კუბის ხელისუფლებამ სათავეში ჩაუდგა ოპოზიციური მთავრობა, რომელმაც მიზნად დაისახა თავისუფალი სამშობლოს დამოუკიდებელი ეკონომიკისა და ნაციონალური კულტურის შექმნა.

„ამერიკის შეერთებული შტატების მმართველი წრეები კიდევაც ცდილობენ კუბის შეიფრეოვებას; მათმა თვითმფრინავებმა არაერთხელ დაარღვიეს კუბის სამხარო სივრცე, დაბომბეს და განადგურეს შაქრის პლანტაციები, უარი თქვეს კუბის შაქრის შესყიდვაზე, მოინდომეს კუბის უნივთიერ ბოიკოტეს. ხოლო ამჟამად ახალ აგრესიას ამირეებენ თავისუფალი, დამოუკიდებელი კუბის წინააღმდეგ. მათ სურთ, რომ კუბა ისევ თავისი კოლონიად აქციონ.

აი, სწორედ ამ დროს გაისმა საბჭოთა კავშირის დამხმარების ხმა, რომ იგი მზადაა დაიცვას კუბა თუ მან აგრესია განიცადა, ყოველმხრივი, ძმური დახმარება გაუწიოს კუბელ ხალხს მისი ეროვნული დამოუკიდებლობისათვის ბრძოლაში.

საბჭოთა კავშირმა კუბასთან დაამყარა სავაჭრო ურთიერთობა. მან კუბას მიაწოდა ნავთობი და ამით იგი გადაარჩინა ინგლის-ამერიკის ნავთობის ბლოკადას, ხოლო მისგან შეისყიდა შაქარი.

კუბის რეოლუციური მთავრობის ხელმძღვანელობით მოხდა ნავთობისა და სხვა საწარმოთა ნაციონალიზაცია, შეიქმნა სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივები და სხვ. ყველაფერი ეს მიმართულია კუბის ტანჯული და გადატანილი ქალხალხობის მდგომარეობის გაუკეთესებისაკენ, ქვეყნის ეკონომიკის აღორძინება-განტაკეცებისაკენ.

კუბის მშრომელი მოსახლეობა ფიდელ კასტროს მეთაურობით არასოდეს არ დაიბობს სისხლით მოპოვებულ თავისუფლებას. „თავისუფალი სამშობლო ან სიკვდილი!"—ასეთია ვერი კუბელი ხალხის ხმა-ბრძოლა ლოზუნგი.

ნ. ბ. ხრუშჩოვი

საერთაშ. კმბეზე

ვიბრძოლებთ „ა" კლასში გადასვლისათვის

წლევანდელ სპორტულ სეზონში უნივერსიტეტის კალათბურთელ ქალთა გუნდის წევრნი აწყობენ დაიწყო. გარდა ბურთის თამაშისა, სავალდებულო გახდა სპორტის სხვა სახეობებშიც სისტემატური ვარჯიში, კერძოდ — მძლეოსნობისა და საინტელექტორო სპორტში. წვრთნის ინალმა მეთოდმა შედეგი გამოიღო და გუნდი კარგ სპორტულ ფორმაში აღმოჩნდა. მარტის პირველ რიცხვებში ქ. ბარისლავში იგი მონაწილეობას მიიღებს საბჭოთა კავშირის პირველობაზე „ბ" კლასის გუნდებს შორის. ეს საპატიო უფლება ჩვენმა გუნდმა მოიპოვა საქართველოს კალათბურთელთა შერჩევის შეჯიბრებაზე. ჩვენის დამბარეა ანგარიშით უახლოესი მეტოქე — უცნო ენების ინსტიტუტის გუნდი.

ჩვენი მიზანია წარმატებით ვიბრძოლოთ შეჯიბრებებზე „ბ" კლასის გუნდებს შორის, რათა მოვიპოვოთ უფლება მომავალ წელს „ა" კლასში მონაწილეობისა.

ლ. გენგაშვილი,

ენების კაბინეტი, სპორტის ოსტატი.

რედაქციის მისამართი: ქ. თბილისი, ი. ჭავჭავაძის გამზირი, № 1. ტელეფონი 2—38—34

ი. ბ. სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამომცემლობის სტამბა, ი. ჭავჭავაძის გამზირი № 1. ტირაჟი 1 500 უე 02349

რედაქტორი ირ. ვეშაპიძე